

DEMOGRAFICKÁ STUDIE

Praha, červen 2016

Grant Consulting a.s.

IČ: 27645967

Podnikatelská 553, 190 11 Praha 9 - Běchovice

OBSAH

ÚVOD	3
1 IDENTIFIKACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	4
2 OBYVATELSTVO	8
2.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEL	8
2.2 STRUKTURA OBYVATELSTVA	11
2.3 POHYB OBYVATELSTVA	15
3.1 MIGRACE - VÝSTAVBA	18
3.2 PROGNÓZA VÝVOJE POČTU OBYVATEL	21
4.1 IDENTIFIKACE PROBLÉMU	26
4.2 CHARAKTERISTIKA ZŠ SATALICE	28
4.3 ZÁKLADNÍ ŠKOLY V OKOLÍ	30
4.4 ZÁKLADNÍ ŠKOLA RADONICE	32

ÚVOD

Obec Radonice se nachází ve Středočeském kraji, v okrese Praha – východ.

Tato demografická studie je zpracována za účelem řešení do budoucna zcela neúnosné situace v oblasti základního školství v obci Radonice.

V obci se v současné době nenachází základní škola, žáci dojíždějí do okolních obcí, největší počet žáků dojíždí do základní školy v Satalicích, která v letošním roce vypověděla (z důvodu vysokého migračního salda v souvislosti s novou výstavbou) další spolupráci při přijímání nových žáků z obce Radonice.

Obec se tak dostala do krizové situace, kdy po zvážení všech pro a proti se jeví jako nejefektivnější řešení vybudování vlastní základní školy.

Jelikož v posledních několika letech vzrůstá trend rapidně se rozrůstající stavební činnosti v okolí hlavního města Prahy a s tím související nárůst počtu obyvatel, rostou nároky na dostupnost a především kvalitu veřejných služeb a občanské vybavenosti.

Cílem této studie je analýza základních demografických trendů ve sledovaném území, demografická analýza obce Radonice a přilehlého okolí, zmapování kapacit základních škol v okolních obcích a stanovení předpokládané prognózy vývoje počtu obyvatel do budoucna.

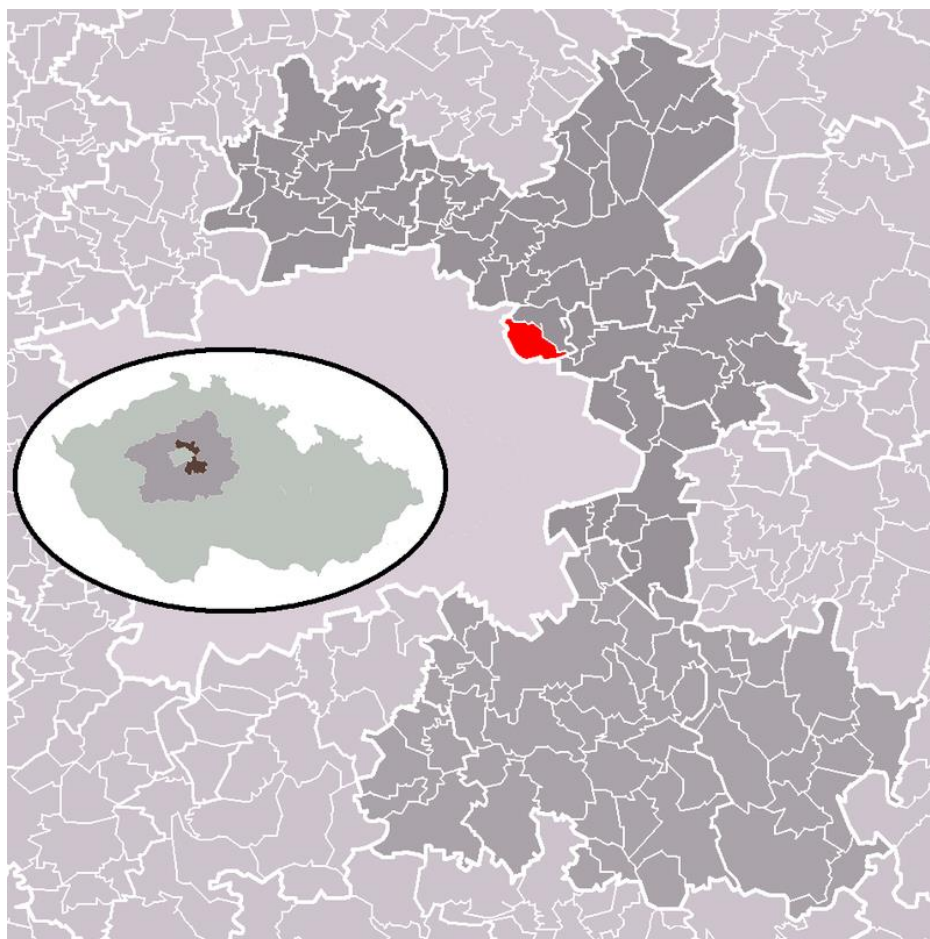
1 IDENTIFIKACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Jak již bylo uvedeno výše, obec Radonice se nachází ve Středočeském kraji, v okrese Praha – východ, přímo na hranici Hlavního města Prahy.

Radonice jsou samostatnou katastrální obcí sousedící s katastry jak samostatných obcí středočeského kraje Jenštejnem a Svěmyslicemi, tak s katastry městských částí hlavního města Prahy Horními Počernicemi, Chvaly, Satalicemi a Vinoří. Radonice se rozkládají na planině, jejíž západní a severovýchodní část mírně klesá k severu do luk podle vsí na jenštejnském katastru. Průměrná výše nad mořem je 242 m.

Polohu obce ilustrují Obrázky 1 a 2.

Obrázek 1 - Poloha katastrálního území obce Radonice

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Radonice_%28okres_Praha-v%C3%BDchod%29#/media/File:Radonice_PH_CZ.png

Obrázek 2 – Okres Praha – východ

Zdroj: http://radonice.cz/obec_mapka.htm

Neustále se zvyšující počet obyvatelstva zvyšuje nároky obyvatel na kvalitu a dostupnost občanské vybavenosti v místě bydliště. Obce v okolí Prahy se v posledních letech potýkají s problémem dostupnosti některých prvků občanské vybavenosti.

Obec Radonice má vynikající občanskou vybavenost vytvářející podmínky pro moderní život v klidu venkova, ale přitom na dosah velkoměsta.

Samozřejmostí je veškerá technická infrastruktura jako je kanalizace, vodovod, plynovod či vydlážděné ulice, obec má i moderní mateřskou školu pro 65 dětí. Občanům slouží obecní dům s prodejnou potravin, ordinací lékaře či společenským sálem, pro další společenské, kulturní či sportovní akce je k dispozici kulturní dům, Rodinný park Amerika s amfiteátre a koupalištěm, fotbalový areál s tréninkovým hřištěm s umělou trávou a umělým osvětlením, tenisový areál, pro ostatní sporty lze využít víceúčelové sportovní hřiště.

Obec Radonice žije intenzivním kulturním a společenským životem. Během roku je pořádána celá řada tradičních akcí jako pálení čarodějnic, Den dětí a večer rodičů, posvícení, či vánoční divadelní představení pod širým nebem v podání místních ochotníků. Kromě toho má obec zřízeno vlastní Kulturní centrum, které zajišťuje bohatý divadelní, hudební a společenský program v Obecním domě a Rodinném parku Amerika.

V obci funguje ochotnický spolek, dámská taneční skupina, sportovní oddíl kopané a tenisu.

Co se týče dopravního spojení, to je kvalitní, funguje zde veřejná autobusová doprava se spojeními do Hlavního města Prahy, v dojezdové vzdálenosti je pak železniční trat (nejbližší zastávka ve stanici Horní Počernice), automobilové spojení do hlavního města je rovněž zcela dostupné.

V obci však nejsou kapacity pro základní školství. Situace s umístěním žáků je nyní řešena umístěním žáků především do ZŠ Satalice.

V obci Radonice byla tato povinnost doposud plněna prostřednictvím Smlouvy o zřízení společného školského obvodu s Městskou částí Praha – Satalice.

Ve školním roce 2015/2016 navštěvuje ZŠ Satalice celkem 74 dětí z Radonic.

V důsledku intenzivní bytové výstavby nejen v obci Radonice, ale především v Satalicích došlo k situaci, že kapacita ZŠ již není schopna pokrýt potřeby na umístění dětí ze Satalic a Radonic. Naplno se toto projevilo již při zápisu do 1. třídy pro školní rok 2016/2017.

Počet přihlášených dětí převýšil kapacitu školy a pro vyřešení problému bylo třeba přijmout provizorní řešení, spočívající v otevření třetí paralelní třídy pro první ročník. Pro realizaci tohoto řešení bude potřeba provést v budově školy dílčí stavební úpravy a vybavit třídu potřebným zařízením, na což bude muset obec Radonice přispět ze svého rozpočtu.

2 OBYVATELSTVO

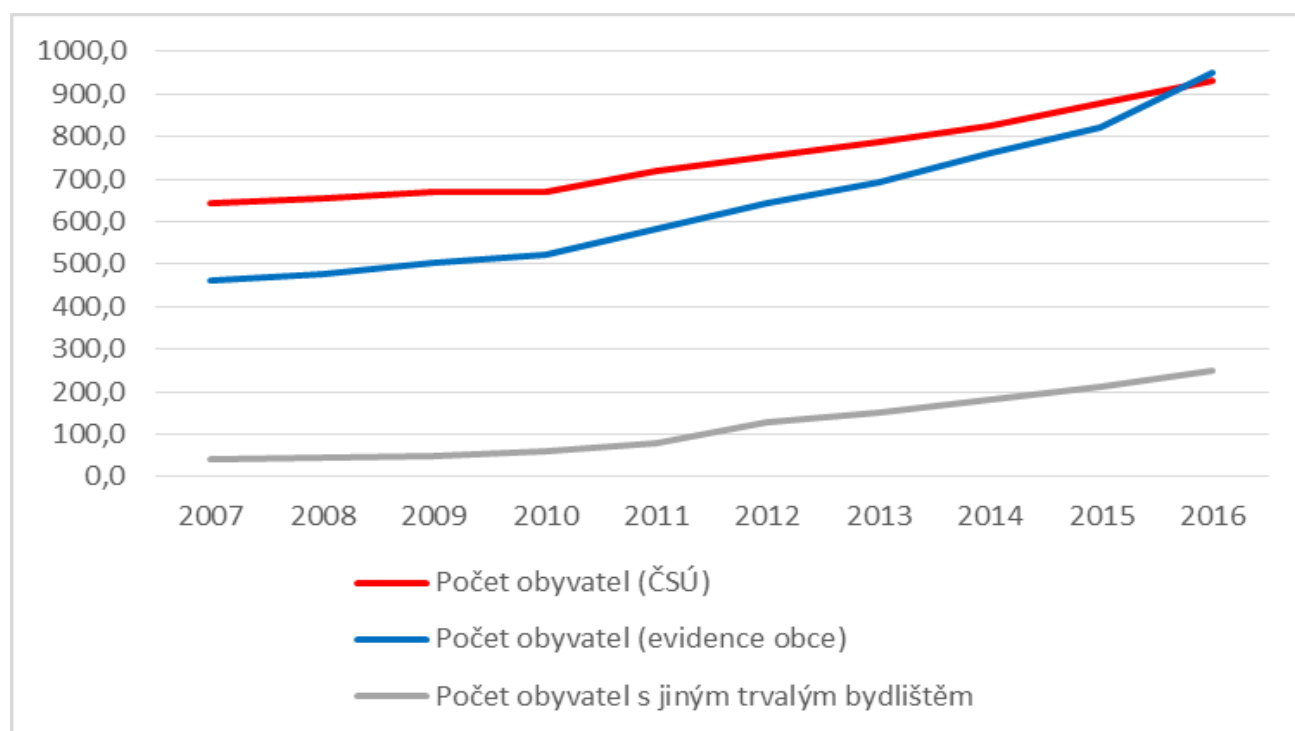
Díky geografické poloze v zázemí hlavního města a dobrému dopravnímu spojení s Prahou představuje obec Radonice velmi žádané místo pro bydlení. To se zejména v posledních deseti letech projevuje značným nárůstem celkového počtu obyvatelstva, se kterým velmi úzce souvisí mnohé demografické proměny řešeného území, které jsou blíže představeny v následující kapitole.

2.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEL

K 1. 1. 2016 žilo na území obce Radonice dle údajů Českého statistického úřadu 931 obyvatel.

Trend ve vývoji počtu obyvatel dotčené obce představuje vzrůstající tendence, což je patrné z Grafu 1.

Graf 1 – Vývoj počtu obyvatel v obci Radonice 2007-2016 (stav k 1.1.)

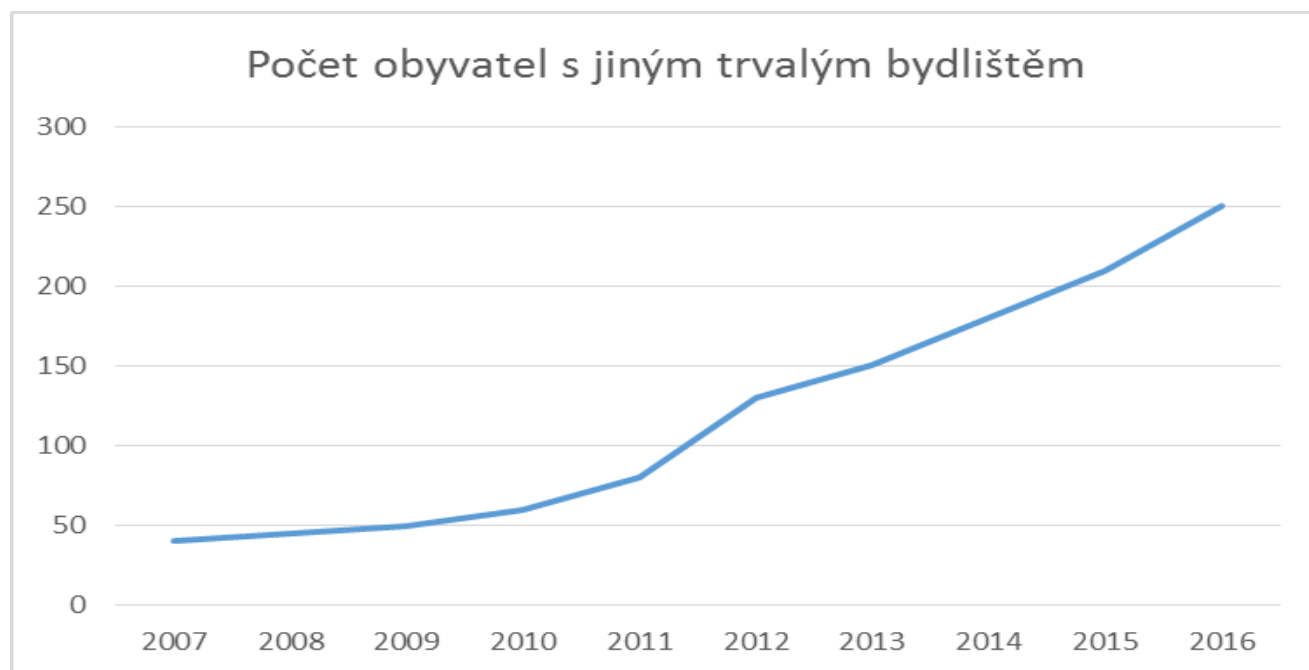
Zdroj: Český statistický úřad, interní evidence obce Radonice

V grafu jsou zobrazeny tři druhy údajů.

Červená křivka zobrazuje počet obyvatel dle statistik Českého statistického úřadu, modrá křivka pak počet obyvatel dle evidence obce. Udaje se sice liší, ale u obou křivek je patrná rapidní vzrůstající tendence.

Šedá křivka pak zobrazuje počet obyvatel (dle místní znalosti Obce), jenž sice v obci Radonice trvale žijí, nemají však trvalé bydliště v obci Radonice – viz Graf 2. Důvody jsou různé, podstatné je však to, že tito obyvatelé využívají občanské vybavenosti obce a budou tedy automaticky využívat i nově vybudovanou základní školy.

Graf 2 – Vývoj počtu obyvatel s jiným trvalým bydlištěm v obci Radonice 2007-2016 (stav k 1.1.)

Zdroj: Interní evidence obce Radonice

Podrobněji jsou údaje popsány v Tabulce 2. Zde se již v rámci výpočtu indexů vychází z ověřitelných hodnot Českého statistického úřadu. Jsou zde však patrné i rapidní nárůsty hodnot obyvatel s jiným trvalým bydlištěm.

Tabulka 2 – Vývoj počtu obyvatel v obci Radonice mezi lety 2007-2016 (stav k 1.1.)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet obyvatel	645,0	653,0	670,0	671,0	718,0	752,0	786,0	825,0	879,0	931,0
Počet obyvatel – evidence obce	460	477	504	521	584	642	691	761	823	952
Počet obyvatel s jiným trvalým bydlištěm (odhad)	40	45	50	60	80	130	150	180	210	250
bazický index*	100,0	101,2	103,9	104,0	111,3	116,6	121,9	127,9	136,3	144,3
změna (2006-2015)	0,0	1,2	3,9	4,0	11,3	16,6	21,9	27,9	36,3	44,3
řetězový index **	100,0	101,2	102,6	100,1	107,0	104,7	104,5	105,0	106,5	105,9

Zdroj: Český statistický úřad, evidence obce Radonice

Pozn.:

* **bazický index** porovnává hodnoty ukazatele vzhledem ke stejnému (prvnímu uvedenému) období, tj. na kolik procent se změnila hodnota ukazatele v běžném období oproti hodnotě ukazatele v prvním uvedeném (základním) období

****řetězový index** porovnává hodnoty ukazatele vzhledem k předchozímu období, tj. na kolik procent se změnila hodnota ukazatele v běžném období oproti hodnotě ukazatele v předchozím období

Na základě porovnání bazického indexu je patrné, že k rapidnímu nárůstu počtu obyvatel dochází cca od roku 2011. Od tohoto roku je pak rostoucí trend velmi zřejmý. Dochází k trvalému nárůstu obyvatel.

Z hodnot řetězového indexu je patrné, že k nejvyššímu navýšení došlo v roce 2011 a to o 7%.

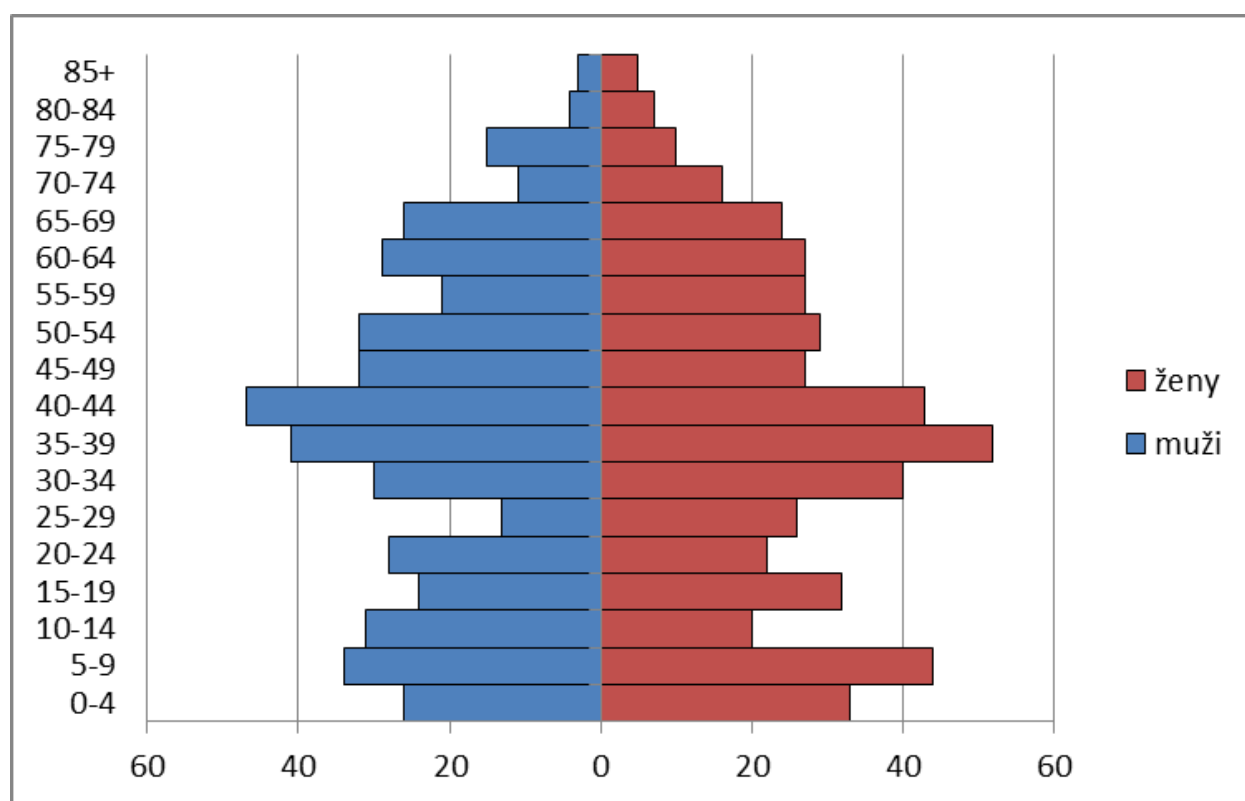
V souvislosti s dalším plánovaným nárůstem výstavby je opodstatněné předpokládat další nárůst v dalších letech, vzrůstající trend tedy bude pokračovat.

2.2 STRUKTURA OBYVATELSTVA

Především díky nové výstavbě přichází do obce Radonice mladí lidé zakládající nové rodiny (tento trend kopíruje trend v celém Středočeském kraji). To má za následek změny ve věkové struktuře obyvatelstva – pozitivním směrem – roste podíl předproduktivní, produktivní složky obyvatelstva, klesá průměrný věk obyvatelstva apod.

Věkovou strukturu obyvatelstva zobrazuje Graf 3. Věková pyramida ilustruje strukturu obyvatelstva podle pohlaví a věku.

Graf 3 – Věková pyramida obyvatel obce Radonice (k 1. 1. 2016)

Zdroj: Český statistický úřad

V obci Radonice bylo k 1. 1. 2016 51,98% žen a 48,02% mužů. Podíl žen a mužů v jednotlivých věkových kategoriích je relativně vyrovnaný. Větší podíl mužů nad ženami je především ve věkové kategorii 10-14. V ostatních věkových kategoriích převažují ženy. Největší rozdíl je u kategorie 25-29 let.

Věková pyramida s populačně silnou základnou a silným zastoupením obyvatel mladšího produktivního věku je z pohledu demografického vývoje velmi pozitivní. Je důsledkem probíhajících suburbanizačních procesů – příchodu mladého obyvatelstva a zakládání rodin.

Z hlediska dalšího demografického vývoje je rovněž pozitivní nízká základna poproduktivního věku.

Následující Tabulka č. 3 ukazuje pomocí absolutních a relativních hodnot věkové rozložení obyvatelstva podle zastoupení tří hlavních věkových kategorií (předproduktivní, produktivní a posproduktivní). Z absolutních hodnot jsme dále vypočítali index ekonomického zatížení IEZ).

Tabulka 3 – Věkové rozložení obyvatelstva (k 1.1.2016)

	Předproduktivní (0-14 let)		Produktivní (15-64 let)		Postproduktivní (65+)		Celkem obyvatel	IEZ***
	abs.	%	abs.	%	abs.	%		
Radonice	188	20,2	622	66,8	121	13	931	49,7
Okres Praha – východ	34 156	20,4	109 839	65,4	23 856	14,2	167 851	52,8
Středočeský kraj	226 204	17	873 382	65,8	227 290	17,2	1 326 876	51,9

Zdroj: Český statistický úřad

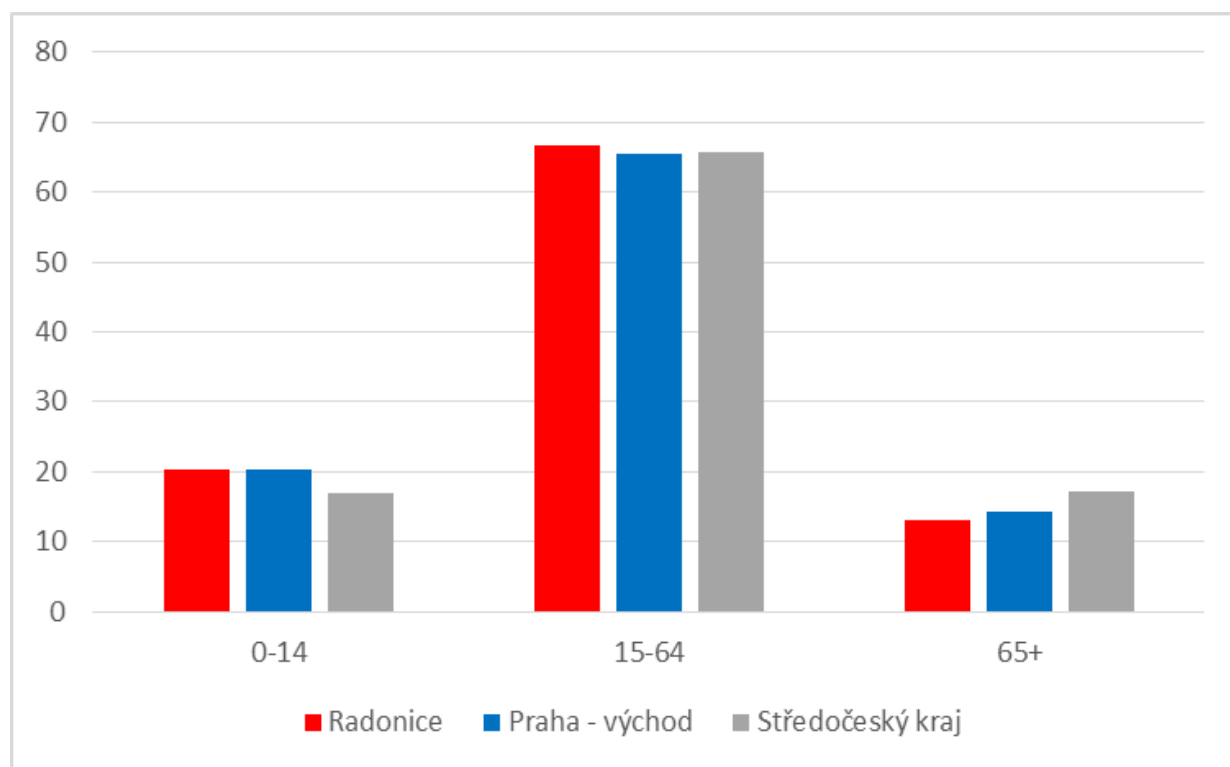
Pozn.

***IEZ = index ekonomického zatížení, tj. počet dětí ve věku 0-14 a počet obyvatel ve věku nad 65 let na 100 osob v produktivním věku (15-64 let)

Pro přehledné znázornění jednotlivých věkových skupin byl vytvořen Graf 4, který ilustruje strukturu obyvatelstva na základě relativního zastoupení tří věkových kategorií.

Index ekonomického zatížení dosahuje hodnoty 49,7%, což značí velmi příznivý poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatelstva. Menší zatížení produktivní složky proto představuje pozitivní rozvojový potenciál.

Graf 4 - Struktura obyvatelstva (k 1. 1. 2016)

Zdroj: Český statistický úřad

Z grafu 3 vyplývá, že obec Radonice dosahuje podobných hodnot jako Praha – východ resp. Středočeský kraj, jsou zde však drobné rozdíly ve prospěch obce Radonice, například oproti krajskému průměru je zde vyšší podíl produktivní složky a naopak podstatně nižší podíl složky postproduktivní.

Přehled dalších důležitých demografických ukazatelů struktury obyvatelstva dokládá tabulka 4, kde je zachyceno srovnání vybraných ukazatelů s hodnotami vyšších územněsprávních celků.

Tabulka 4 - Přehled hodnot vybraných demografických ukazatelů (k 1.1.2016)

	Věkový průměr****	Index stáří*****	Index vzdělanosti*****
Radonice	37,9	64,34	2,56
Okres Praha – východ	38,5	69,84	2,43
Středočeský kraj	40,8	100,48	2,29

Zdroj: Český statistický úřad

Pozn.

****věkový průměr = aritmetický průměr věku dané skupiny obyvatel

*****index stáří = (počet obyvatel věku 65+/počet obyvatel věku 0-14) * 100

*****index vzdělanosti = počet obyvatel se vzděláním/počet obyvatel starších 15 let

Hodnoty jednotlivých ukazatelů v tabulce spolu souvisí. Velmi příznivý věkový průměr obyvatel obce Radonice koresponduje s nízkými hodnotami indexu stáří, jehož hodnota pod 100 znamená vyšší podíl dětské složky obyvatel, než podíl obyvatel starších 65 let. Nízké hodnoty indexu stáří mají přímou souvislost s rozložením tří hlavních věkových kategorií analyzovaných výše. Mladší obyvatelstvo pak disponuje vyšším indexem vzdělanosti.

Na základě analyzovaných dat struktury obyvatelstva lze souhrnně konstatovat velmi pozitivní demografické charakteristiky obyvatel obce Radonice, jenž se nepotýkají s problematikou demografického stárnutí. Nárůst nově příchozího obyvatelstva výrazně snižuje podíl postproduktivní složky obyvatelstva, snižuje věkový průměr i index stáří a naopak zvyšuje index vzdělanosti.

2.3 POHYB OBYVATELSTVA

Příčinou nárůstu počtu obyvatel, které doprovází demografické změny je celkový pohyb obyvatelstva. Rozlišujeme zde přirozený pohyb obyvatelstva (tj. narození a zemřelí) a migrační pohyb obyvatelstva (tj. pohyb díky stěhování).

Abychom mohli stanovit prognózu budoucího vývoje počtu obyvatel v dotčené oblasti, musíme podrobně analyzovat právě přirozený a migrační pohyb obyvatelstva.

Pohyb obyvatelstva od roku 2007 do současnosti pak zobrazuje Tabulka 5.

Tabulka 5 - Pohyb obyvatelstva obce Radonice v letech 2007 – 2016 (stav k 1. 1.)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet obyvatel	645,0	653,0	670,0	671,0	718,0	752,0	786,0	825,0	879,0	931,0
Přírůstek přirozený - narození	5	9	8	9	5	4	5	10	6	9
Přírůstek přirozený – úmrtí	10	3	9	3	4	4	6	8	3	4
Saldo	-5	6	-1	6	1	0	-1	2	3	5
Přírůstek Migrační – přistěhovalí	15	16	24	16	56	55	50	58	56	83
Přírůstek migrační – odstěhovalí	10	7	6	13	25	20	14	11	17	25
Saldo	5	9	18	3	31	35	36	47	39	58
CELKEM	0	15	17	9	32	35	35	49	42	63

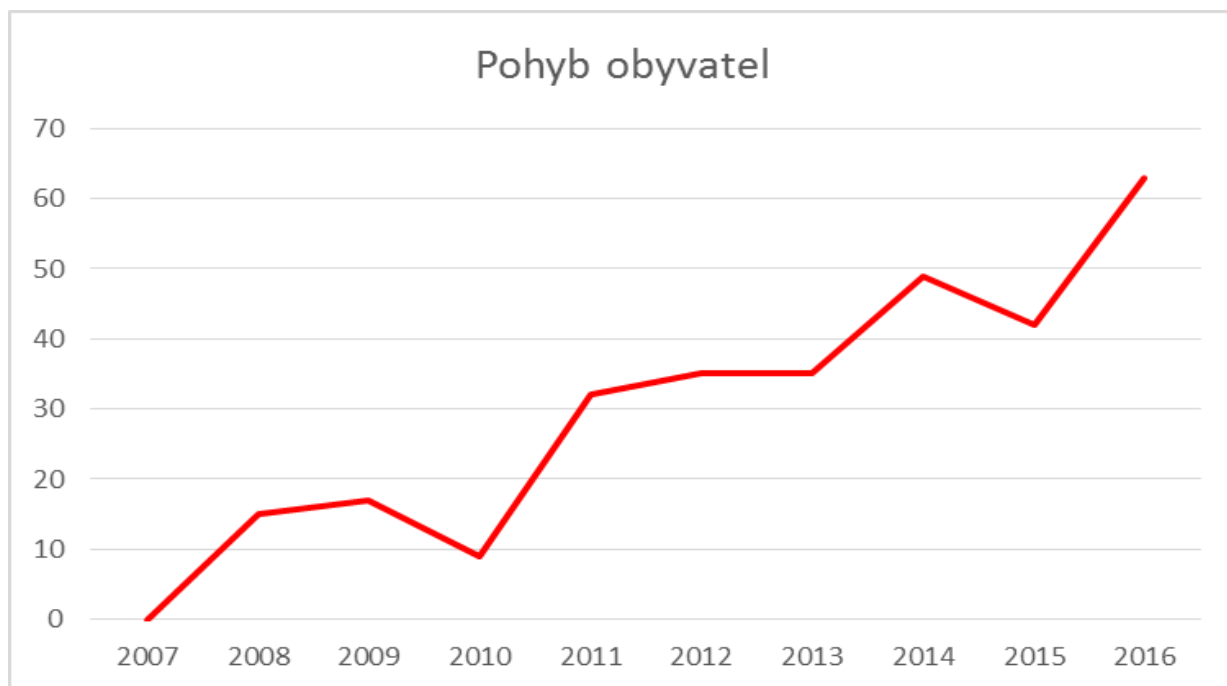
Zdroj: Český statistický úřad, interní evidence obce Radonice

V tabulce stojí za povšimnutí především skokový nárůst počtu obyvatel od roku 2011, kdy započala větší bytová výstavba v obci Radonice. V rámci meziročního srovnání došlo k nejintenzivnějšímu nárůstu počtu obyvatel v důsledku migračního přírůstku mezi rokem 2010 a 2011 (první vlna) a poté na přelomu let 2013/2014 a 2015/2016.

Přirozená migrace pak není nikterak významná. V některých letech převažuje počet zemřelých nad počtem narozených, v jiných letech je tomu naopak.

Graf 5 pak ukazuje pohyb obyvatel celkem – zahrnuli jsme sem jak přirozený přírůstek, tak migrační přírůstek.

Graf 5 - Pohyb obyvatelstva obce Radonice (k 1. 1. 2016)

Zdroj: Český statistický úřad, interní evidence obce Radonice

I zde bychom se chtěli odkázat na Graf 2 zobrazující počet obyvatel žijících trvale v obci Radonice bez trvalého bydliště v obci. Tabulka níže ukazuje rostoucí procento těchto obyvatel právě v souvislosti s novou výstavbou.

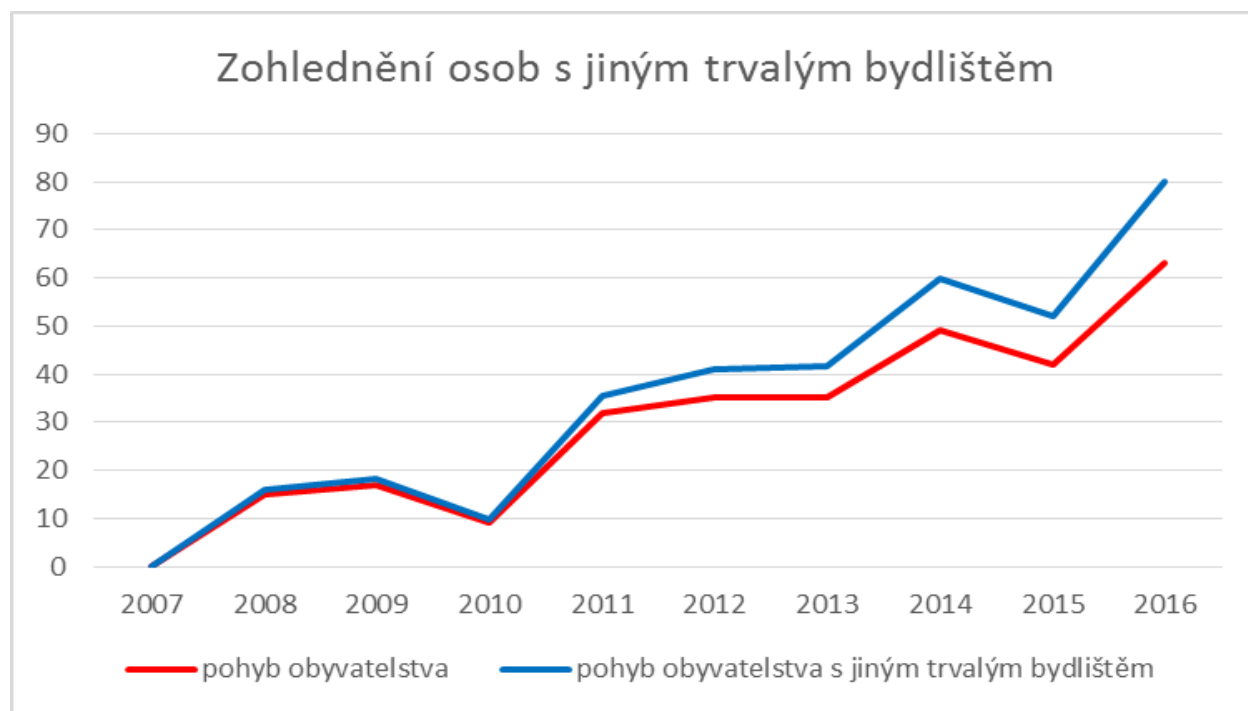
Tabulka 6 – Procento obyvatel obce Radonice s jiným trvalým bydlištěm na celkovém počtu obyvatel (dle Českého statistického úřadu) 2007 – 2016 (stav k 1. 1.)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
% obyvatel s jiným trvalým bydlištěm	6,2 %	6,9%	7,5%	8,9%	11,1%	17,3%	19,1%	21,8%	23,9%	26,9%

Zdroj: Český statistický úřad, interní evidence obce Radonice

Graf 6 pak zohledňuje právě tento podíl osob s jiným trvalým bydlištěm trvale žijícím v obci Radonice. Červená křivka je křivka migračního salda, modrá křivka pak zohledňuje i osoby, jež nejsou přihlášeny k trvalému pobytu.

Graf 5 - Pohyb obyvatelstva v obci Radonice (k 1. 1. 2016)

Zdroj: Český statistický úřad, interní evidence obce Radonice

Z grafu je pak opět patrný rapidní nárůst od roku 2011.

Přírůstek počtu obyvatel je tak z velké míry ovlivněn bytovou výstavbou v obci Radonice.

3 BUDOUCNOST ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

3.1 MIGRACE - VÝSTAVBA

Pro odhad predikce vývoje počtu obyvatel na území obce Radonice je jedním z nejdůležitějších kroků odhad budoucí migrace.

Z textu výše v předchozích kapitolách je patrná přímá souvislost růstu počtu obyvatel s novou výstavbou rodinných domů a bytů.

V textu níže je pak zohledněna předpokládaná výstavba, která bude na tento trend navazovat.

V současné době (červen 2016) je v obci Radonice přihlášeno k trvalému pobytu cca 950 osob, podle odhadu pak žije v obci dalších cca 250 obyvatel bez přihlášení k trvalému pobytu. V ročnících 2010 – 2015 je pak v obci narozeno mezi 10 a 18 dětmi. Tyto počty budou narůstat.

V lokalitě „188“ zbývá postavit 41 nových domů. V lokalitě „Na Vartě“ je dalších 21 nedostavěných domů. Dalších 12 domů není dostavěno v ulici Oblouková, 11 nových parcel je zasítováno v ulici Počernická, 16 stavebních parcel vlastní obec na pozemku p. č. 250, v platném územním plánu jsou pak i nezastavěné plochy pro cca 12-14 domů u Červené skály. Uvedené je shrnuto v následující tabulce:

Tabulka 7 – Naplánované projekty výstavby v obci Radonice

	Počet domů
Lokalita „188“	41
Lokalita „Na Vartě“	21
Ulice Oblouková	12
Ulice Počernická	11
Pozemek parc. č. 250	16
Lokalita u Červené skály	12-14
CELKEM	115

Zdroj: Interní evidence obce Radonice

Celkem tedy bez jakéhokoliv rozšiřování územního plánu v obci v nejbližší době přibude dalších minimálně 115 rodinných domů, což představuje nárůst obyvatel o cca 300 – 400.

Dle stávajícího trendu se bude zpravidla jednat o mladé rodiny s dětmi.

Je třeba brát v úvahu, že v obci Radonice i při takto intenzivní výstavbě v důsledku jejího individuálního charakteru a postupné realizace nedochází k velkým populačním vlnám, ale je zachována poměrně přirozená věková struktura a generační kontinuita (**s pozitivním vlivem co se týče produktivní složky populace**). Znamená to tedy, že lze předpokládat, že počet dětí vzroste úměrně počtu obyvatel a nadále zůstane stabilní.

Na základě dostupných informací byly v závislosti na různém načasování realizace stavebních projektů vytvořeny 3 prognostické modely předpokládaného vývoje počtu dokončených (zkolaudovaných) bytů v následujícím desetiletém období - Tabulka 8.

Tabulka 8 – Prognóza vývoje počtu dokončených bytů v obci Radonice

	Nízká varianta	Střední varianta	Vysoká varianta
2016	11	11	12
2017	13	13	15
2018	13	13	15
2019	13	13	15
2020	13	13	15
2021	11	11	13
2022	4	9	10
2023	3	8	10
2024	3	8	9
2025	2	8	9
2026	2	8	9
CELKEM	88	115	132

Zdroj: Vlastní šetření, 2016

1) Střední varianta prognózy: Vývoj počtu dokončených bytů je založen na reálných datech převzatých z Tabulky 7. Tato varianta počítá s velmi intenzivní výstavbou domů a bytů do roku 2021 a se snížením intenzity výstavby do roku 2026. Uvažujeme

zde v následujícím desetiletém období výstavbu maximálního možného počtu rodinných domů stanovenou územním plánem (115) – tato varianta je reálná. Střední varianta prognózy je považována za nejvíce pravděpodobnou.

2) Nízká varianta prognózy: Tato varianta je založena na možnosti menšího zájmu o bydlení v obci Radonice, nicméně do roku 2021 je počítáno s uskutečněním realizace již naplánovaných stavebních projektů a vývoj počtu bytů je tedy v tomto období shodný se střední variantou. Od roku 2022 pak klesne množství dokončených bytů oproti předcházejícímu období.

3) Vysoká varianta prognózy: Tato varianta počítá naopak s vyšším zájmem o bydlení, tudíž dojde k rychlejší výstavbě nových bytů. I zde je vývoj počtu dokončených bytů do roku 2021 založen na reálných datech převzatých z Tabulky 7. Při této variantě počítáme se změnou územního plánu v delším časovém horizontu.

3.2 PROGNÓZA VÝVOJE POČTU OBYVATEL

Na základě výše uvedených parametrů byl proveden modelový výpočet předpokládaného vývoje počtu obyvatel obce Radonice do roku 2026.

Výpočet proběhl následovně:

- pro výpočet byla použita data o předpokládaném vývoji počtu dokončených (kolaudovaných) bytů z předcházejících kapitol – Tabulka 7
- nepředpokládá se nárazová vlna (neplánuje se masivní výstavba - snaha udržet postupný trend v počtu obyvatel do budoucna)
- prodejnost (osídlení) bytů byla uvažována vždy do pěti let od jejich dokončení (počet dokončených bytů byl tedy rozpočítán do pětiletého období, přičemž prodejnost v roce dokončení bytů dosahovala nejvyššího podílu, který se s přibývajícími roky snižoval, pátý rok od dokončení bytů bylo uvažováno osídlení všech bytů)
- předpokládaný počet prodaných (osídlených) bytů v daném roce byl vždy vynásoben koeficientem 3,3 – tento koeficient zohledňuje několik parametrů, a to:
 - strukturu obyvatelstva dle pohlaví a věku
 - předpokládaný počet nově nastěhovaných do 1 bytu
 - plodnost žen (průměrný počet potomků na 1 ženu)
 - hrubou míru úmrtnosti

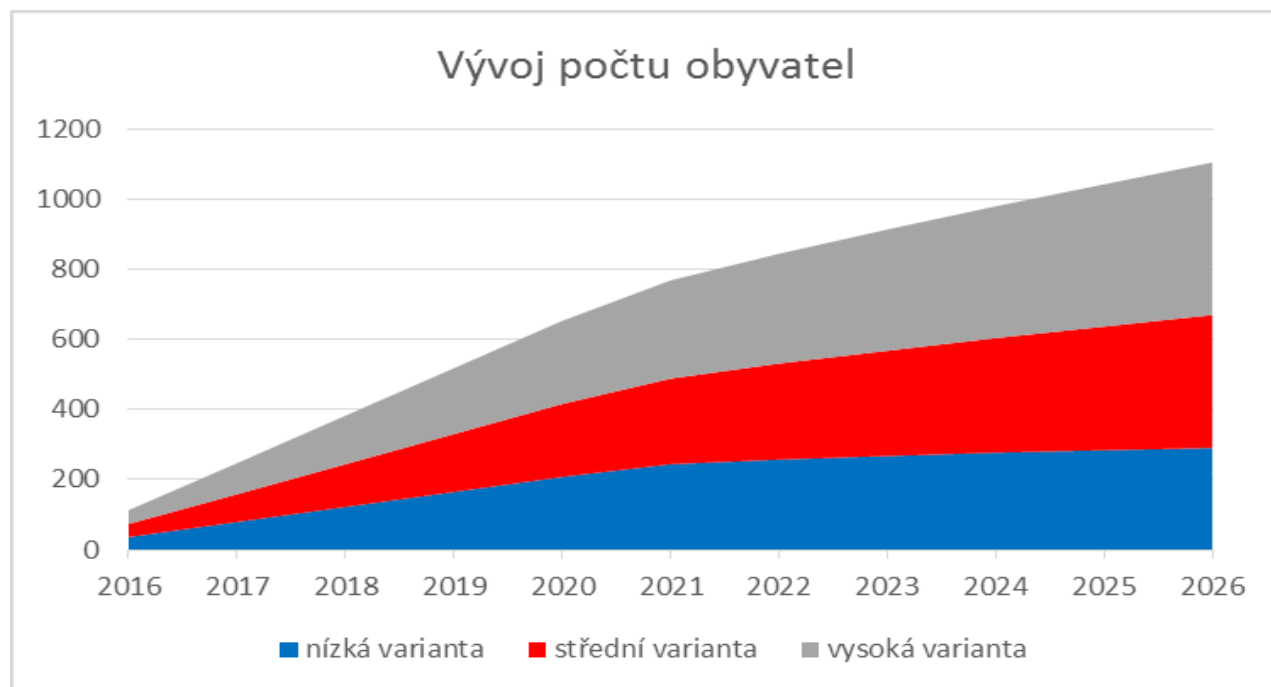
Zjištěné hodnoty prognózy nízké, střední a vysoké varianty vývoje počtu obyvatel v obci Radonice jsou shrnuty v tabulce 9. Prognózu vývoje počtu obyvatel ilustruje Graf 6.

Tabulka 9 – Prognóza vývoje přírůstku počtu obyvatel ve sledovaném období

	Nízká varianta	Střední varianta	Vysoká varianta
2016	36	36	40
2017	43	43	50
2018	43	43	50
2019	43	43	50
2020	43	43	50
2021	36	36	43
2022	13	30	33
2023	10	26	33
2024	10	26	30
2025	7	26	30
2026	7	26	30
CELKEM	290	380	436

Zdroj: Vlastní šetření, 2016

Graf 6 – Prognóza vývoje počtu obyvatel v obci Radonice (2016-2026)

Zdroj: Vlastní šetření, 2016

Graf zachycuje nízkou, střední a vysokou variantu prognózy počtu obyvatel. Pokud se naplní výše uvedené předpoklady (zejména plánovaná výstavba), lze očekávat, že nárůst obyvatel v horizontu deseti let bude v rozmezí 290 až 436 osob.

1) Střední varianta prognózy předpokládá (stejně jako varianty nízká a vysoká) intenzivnější stavební činnost přibližně do roku 2021 se snížením intenzity výstavby do roku 2026. Uvažujeme zde v následujícím desetiletém období výstavbu maximálního možného počtu rodinných domů stanovenou územním plánem (115) – tato varianta je reálná. Tomu odpovídá předpokládaný nárůst počtu obyvatel o cca 380 osob do roku 2026. Střední varianta prognózy je považována za nejvíce pravděpodobnou.

2) Nízká varianta prognózy: Tato varianta je založena na možnosti menšího zájmu o bydlení v obci Radonice, nicméně do roku 2021 je počítáno s uskutečněním realizace již naplánovaných stavebních projektů a vývoj počtu bytů je tedy v tomto období shodný se střední variantou. Od roku 2022 pak klesne množství dokončených bytů oproti předcházejícímu období. Předpokládaný nárůst počtu obyvatel do roku 2026 je pak cca 290 osob.

3) Vysoká varianta prognózy: Tato varianta počítá naopak s vyšším zájmem o bydlení, tudíž dojde k rychlejší výstavbě nových bytů. I zde je vývoj počtu dokončených bytů do roku 2021 založen na reálných datech převzatých z Tabulky 7. S tím souvisí i vyšší nárůst počtu obyvatel – o cca 436 osob do roku 2026.

Opět zde zvažujeme pouze osoby přihlášené k trvalému pobytu. Hodnoty skutečně žijících obyvatel v obci podle současného trendu mohou být až o 25% vyšší než uvedené hodnoty v jednotlivých variantách prognóz.

S předpokládaným značným nárůstem populace v obci Radonice pak souvisí výrazný nárůst počtu dětí předškolního a školního věku. Tento jev v současnosti představuje pro obec podstatný problém, a to z důvodu absence vlastní základní školy a v důsledku výhledu do dalších let dle objektivních skutečností.

Jednou ze základních povinností každé obce je zajištění možnosti zákonem předepsané povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem v obci.

V obci Radonice byla tato povinnost doposud plněna prostřednictvím Smlouvy o zřízení společného školského obvodu s Městskou částí Praha – Satalice. Ve školním roce 2015/2016 navštěvuje ZŠ Satalice celkem 74 dětí z Radonic.

V důsledku intenzivní bytové výstavby nejen v obci Radonice, ale především v Satalicích došlo k situaci, že kapacita ZŠ již není schopna pokrýt potřeby na umístění dětí ze Satalic a Radonic. Naplno se toto projevilo již při zápisu do 1. třídy pro školní rok 2016/2017.

Počet přihlášených dětí převýšil kapacitu školy a pro vyřešení problému bylo třeba přijmout provizorní řešení, spočívající v otevření třetí paralelní třídy pro první ročník. Pro realizaci tohoto řešení bude potřeba provést v budově školy dílčí stavební úpravy a vybavit třídu potřebným zařízením, na což bude muset obec Radonice přispět ze svého rozpočtu.

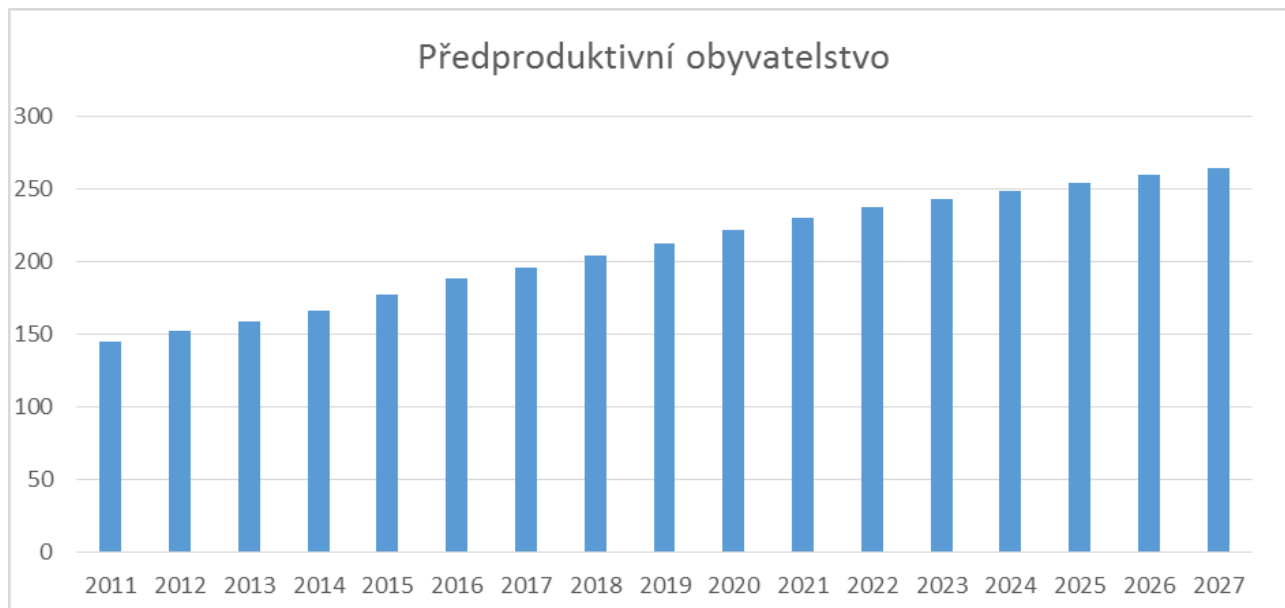
Podstatné pak je to, že toto řešení bude možné pouze na jeden školní rok, protože celková kapacita školy tří paralelní třídy v ročníku neumožňuje.

Navíc vzhledem k již zmíněné bytové výstavbě v Satalicích není předpoklad, že by se situace výhledově zlepšila, ba právě naopak, v územním plánu jsou další obytné lokality a počet dětí přímo z městské části Praha Satalice bude nadále narůstat.

Vzhledem k provedené analýze populačního růstu lze v řešeném území bezesporu předpokládat kontinuální navyšování počtu předproduktivního obyvatelstva (v návaznosti na současný trend prokázaný v předchozích kapitolách), které v současné době tvoří v 20,2% - viz Tabulka 3 současné populace.

Výhled vývoje předproduktivní složky obyvatelstva obce Radonice znázorňuje Graf 7.

Graf 7 – Prognóza vývoje počtu předproduktivní složky obyvatel v obci Radonice (2011-2027)

Zdroj: Vlastní šetření, 2016

Graf 7 vychází z dat střední varianty prognózy vývoje počtu obyvatel obce Radonice. Zachycuje tak předproduktivní složku obyvatelstva 0-15 – děti ve věku povinné školní docházky.

Pokud v následujících letech dojde k předpokládaném zvýšení stavební činnosti na území obce Radonice, lze se domnívat, bude celkový počet obyvatel předproduktivního věku do roku 2026 navýšen téměř na dvojnásobek stávajícího stavu. Z tohoto vývoje lze odvodit jednak pozitivní důsledky (snižování indexu ekonomického zatížení díky vysokému podílu předproduktivního věku), tak negativní důsledky, jako právě nedostatečnou kapacitu předškolního a školního vzdělávání.

Kapacita je analyzována v následující kapitole.

4 PROBLEMATIKA ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V DOTČENÉ OBLASTI

4.1 IDENTIFIKACE PROBLÉMU

Jednou ze základních povinností každé obce je zajištění možnosti zákonem předepsané povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem v obci.

V obci Radonice byla tato povinnost doposud plněna prostřednictvím Smlouvy o zřízení společného školského obvodu s Městskou částí Praha – Satalice. Ve školním roce 2015/2016 navštěvuje ZŠ Satalice celkem 74 dětí z Radonic.

V důsledku intenzivní bytové výstavby nejen v obci Radonice, ale především v Satalicích došlo k situaci, že kapacita ZŠ již není schopna pokrýt potřeby na umístění dětí ze Satalic a Radonic. Naplno se toto projevilo již při zápisu do 1. třídy pro školní rok 2016/2017.

Počet přihlášených dětí převýšil kapacitu školy a pro vyřešení problému bylo třeba přijmout provizorní řešení, spočívající v otevření třetí paralelní třídy pro první ročník. Pro realizaci tohoto řešení bude potřeba provést v budově školy dílčí stavební úpravy a vybavit třídu potřebným zařízením, na což bude muset obec Radonice přispět ze svého rozpočtu.

Podstatné pak je to, že toto řešení bude možné pouze na jeden školní rok, protože celková kapacita školy tři paralelní třídy v ročníku neumožňuje.

Navíc vzhledem k již zmíněné bytové výstavbě v Satalicích není předpoklad, že by se situace výhledově zlepšila, ba právě naopak, v územním plánu jsou další obytné lokality a počet dětí přímo z městské části Praha Satalice bude nadále narůstat.

Výše provedená analýza a z ní vyplývající prognóza jednoznačně dokládá velmi silný růst počtu obyvatelstva v následujícím desetiletém období.

Nárůst počtu obyvatel je přímo spjat se zvyšujícími se nároky na dostupnost a kvalitu veřejných služeb. Zvyšující se tempo růstu obyvatel nejen v přímo dotčené obci, ale v obcích v přímé blízkosti přináší problémy spojené nejen s dopravní a technickou infrastrukturou, ale zejména s nedostatečnou vybaveností obcí základními službami.

V současnosti představuje hlavní problém kritická situace v oblasti základního vzdělávání.

4.2 CHARAKTERISTIKA ZŠ SATALICE

Žáci denně dojíždějí do nejbližší základní školy v městské části Praha – Satalice. Tabulka níže ilustruje rostoucí počet žáků navštěvujících tuto školu.

Celková maximální kapacita školy je již naplněna, škola přistupuje k operativním opatřením, aby mohl být zajištěn bezproblémový provoz. Tato situace vygradovala výpovědí obci Radonice (duben 2016).

Tabulka 10 – Počet žáků navštěvujících ZŠ Satalice

Školní rok	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17 předpoklad
Počet žáků	44	47	42	44	49	54	51	74	81	74	90

Zdroj: Informace ZŠ Satalice

S rostoucím celkovým počtem žáků roste i počet žáků přímo z obce Radonice navštěvující ZŠ Satalice – viz Tabulka 10.

Výše uvedené počty dětí s rostoucí tendencí bude nutné umístit v jiné Základní škole v dojezdové vzdálenosti obce Radonice.

Jak je popsáno výše, situace vygradovala výpovědí a obec se ocitla v krizové situaci.

V důsledku intenzivní bytové výstavby nejen v obci Radonice, ale především v Satalicích došlo k situaci, že kapacita ZŠ již není schopna pokrýt potřeby na umístění dětí ze Satalic a Radonic. Naplno se toto projevilo již při zápisu do 1. třídy pro školní rok 2016/2017.

Počet přihlášených dětí převýšil kapacitu školy a pro vyřešení problému bylo třeba přijmout provizorní řešení, spočívající v otevření třetí paralelní třídy pro první ročník. Pro realizaci tohoto řešení bude potřeba provést v budově školy dílčí stavební úpravy a vybavit třídu potřebným zařízením, na což bude muset obec Radonice přispět ze svého rozpočtu.

Podstatné pak je to, že toto řešení bude možné pouze na jeden školní rok, protože celková kapacita školy tři paralelní třídy v ročníku neumožňuje.

Navíc vzhledem k již zmíněné bytové výstavbě v Satalicích není předpoklad, že by se situace výhledově zlepšila, ba právě naopak, v územním plánu jsou další obytné lokality a počet dětí přímo z městské části Praha Satalice bude nadále narůstat.

Tento problém se dle provedené analýzy bude v dalších letech prohlubovat.

4.3 ZÁKLADNÍ ŠKOLY V OKOLÍ

Vzhledem k výše popsané kritické situaci v Základní škole Satalice je třeba analyzovat alternativní možnosti pro umístění žáků do základní školy.

Tabulka níže zobrazuje obce s vlastní základní školou v okolí řešeného území.

Tabulka 11 – Základní školy v okolí řešeného území

Název obce	Maximální kapacita	Vzdálenost od obce Radonice
Zeleneč	598	4,8 km
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	1 540	7 km
Horní Počernice	1 780 (3 ZŠ)	4 km
Vinoř	700	4,3 km
Kbely	1 050	5,5 km
Dřevčice	100	3,6 km
Čakovice	1 110	7,2 km

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>

Z tabulky vyplývá, že se v okruhu do 10 km od obce Radonice nachází poměrně velké množství základních škol s relativně vysokou kapacitou maximálního možného počtu žáků. Tyto hodnoty jsou však opravdu jen relativní.

Dle vlastního průzkumu je kapacita jednotlivých škol z více než 90% naplněna a není možné přijímat žáky v rámci celé jedné spádové oblasti, školy vycházejí vstříc pouze jednotlivcům, což není z pohledu budoucího zajištění příliš koncepční řešení.

V naprosté většině škol pan navíc volné kapacity tvoří místa na druhém stupni, přičemž se do prvních ročníků každoročně hlásí více zájemců z důvodu tzv. „silných ročníků“.

V současné době v přímém sousedství obce Radonice vzniká tzv. Svazková škola obcí Přezletice, Jenštejn a Podolanka, která by teoreticky mohla být také jednou z alternativ. Zapojení do tohoto projektu je však spíše nereálné.

Základní škola bude vybudována primárně pro obce Přezletice (40%), Jenštejn (40%) a Podolanka (20%) – kapacita zcela naplněna z důvodu intenzivní stavební činnosti.

V době, kdy se okolní obce (Přezletice, Jenštejn, Podolanka) zabývaly záměrem zřídit svazkovou školu, nebyla participace v projektu pro Radonice relevantní, neboť v uvedené době (cca rok 2010) spadala obec spádovou oblastí do Satalic a kapacita byla v té době dostačující

V současné době, po výpovědi ze školského obvodu se Satalicemi oslovila obec Radonice svazek obcí v souvislosti s projektem „Svazková škola Přezletice, Podolanka, Jenštejn“ ve věci eventuální spolupráce při výstavbě základní školy.

Zvažována byla varianta, že by se Radonice zapojily do svazku, případně by nabízely kapacitu vlastní školy svazkovým obcím, případně propojení obou projektů.

Z reakce předsedy svazku obcí vyplývá, že připojení Radonic ke svazkové škole by bylo problematické, z důvodu intenzivní, rok a půl trvající přípravy, kdy svazková škola je kapacitně plánována pouze na obce Přezletice, Jenštejn a Podolanka a tato kapacita je pro přijetí dalších žáků nevyhovující.

Řešení:

- **hledání kapacity ve vzdálenějších školách** (z dlouhodobého hlediska neúnosné)
- **umístění jednotlivců do škol v okolí s volnou kapacitou** (z dlouhodobého hlediska neúnosné)
- **výstavba vlastní základní školy**

4.4 VARIANTA VYBUDOVÁNÍ VLASTNÍ ZŠ RADONICE

Jako nejefektivnější dlouhodobé řešení se v současné kritické situaci jeví vybudování vlastní základní školy v obci Radonice – 1. - 9. ročník.

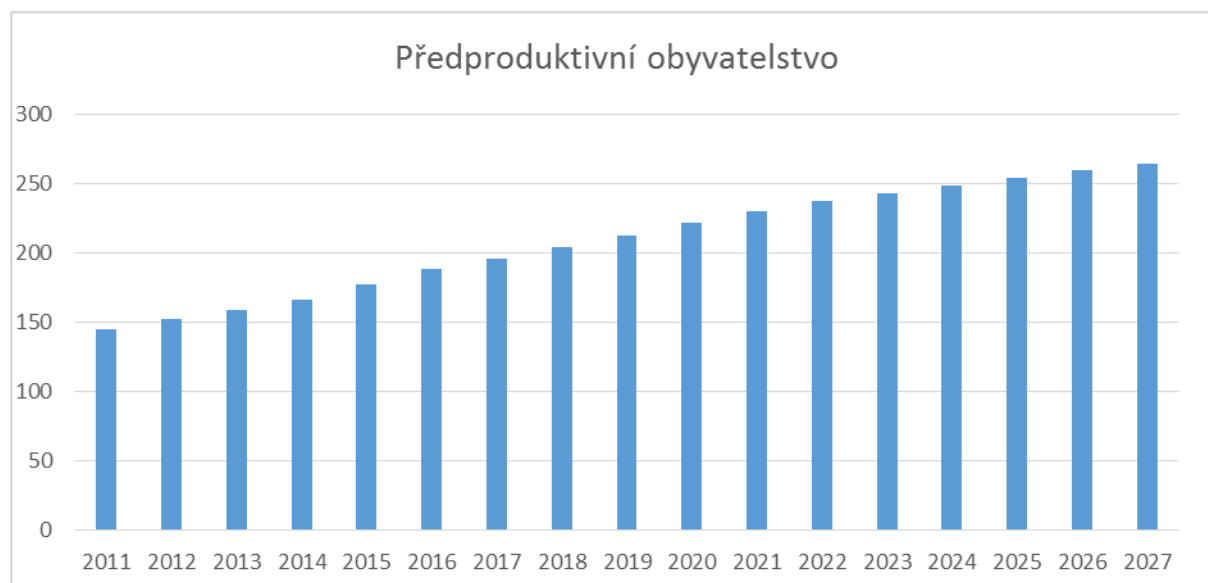
Důležitý je předpokládaný vývoj počtu obyvatel a především předpokládaný vývoj předproduktivní složky obyvatelstva v dotčeném území (předpokládaný počet dětí nastupujících do prvních ročníků).

Budova by stála na pozemku 188/1 v katastrálním území Radonice

- ve vlastnictví obce
- v souladu s územním plánem (občanská vybavenost)

Na tomto místě znovu uvádíme Graf vývoje počtu předproduktivní složky obyvatel.

Graf 8 – Prognóza vývoje počtu předproduktivní složky obyvatel v obci Radonice

Zdroj: Vlastní šetření, 2016

Graf 8 vychází z dat střední varianty prognózy vývoje počtu obyvatel obce Radonice. Zachycuje tak předproduktivní složku obyvatelstva 0-15 – děti ve věku povinné školní docházky. Je patrný podstatný nárůst téměř o 50% oproti roku 2011.

V roce 2018 bude dle predikce předproduktivní složka obyvatelstva v obci Radonice na cca 200 osobách. Z toho tvoří dle statistik cca 30% děti do 6 let (předškolní děti).

Znamená to, že v obci Radonice bude dle prognózy ve školním roce 2018/2019 cca 120 trvale hlášený dětí. Pokud počítáme s 25% osob, které nemají v obci Radonice trvalý pobyt, ale trvale zde žijí, dostáváme se na hodnotu 150 žáků.

V dalších letech se předpokládá další nárůst s ohledem na kontinuálně narůstající počet obyvatel.

Tabulka 12 – Prognóza vývoje počtu žáků v ZŠ Radonice (2018-2028)

Školní rok	Počet žáků Radonice	Počet žáků celkem
2018/2019	150	200
2019/2020	154	200
2020/2021	158	200
2021/2022	162	225
2022/2023	166	225
2023/2024	170	225
2024/2025	174	225
2025/2026	178	250
2026/2027	182	250
2027/2028	186	250

Zdroj: Vlastní šetření, 2016

Maximální kapacita – cca 250 dětí. Počet žáků v jednotlivých letech vychází z předpokladu, že do prvních ročníků nastoupí děti narozené v roce 2012. Předikovaný vývoj počtu narozených dětí vychází ze střední, tj. nejvíce pravděpodobné varianty předpokládaného vývoje počtu obyvatel.

Vzhledem ke skutečnosti, že konečný počet žáků bude záviset na mnoha faktorech, jsou hodnoty uvedené v Tabulce 12 pouze orientační. Zbývajících kapacita bude nabídnuta okolními obcemi.

Do výpočtu se počítá i s dětmi, které trvale žijí v obci Radonice, ale nemají zde nahlášený trvalý pobyt.

Současný stav připravenosti:

- zahájení přípravných prací pro zřízení základní školy pro 1. – 9. ročník a pro výstavbu potřebné budovy
- zajištění zpracování stavební dokumentace pro stavbu školy včetně orientačního rozpočtu včetně návrhu financování stavby

Plánovaná výstavba je jediné adekvátní řešení nastalé situace. Jedná se o zásadní a strategický krok, který ovlivní život v obci po dlouhá desetiletí.

Cílem bude:

- vybudování 1. a 2. stupně základní školy
- kapacita cca 200 – 250 žáků
- cca 26-28 zaměstnanců
- školní družina
- školní jídelna

Harmonogram výstavby plánován s ohledem na výše uvedené – kolaudace do 09/2018.

5 ZÁVĚR

Cílem této demografické studie bylo analyzovat demografickou situaci obce Radonice a následně stanovit prognózu budoucího vývoje počtu obyvatelstva v obci v následujících 10 letech.

Tato studie vznikla jako podklad pro řešení nedávno vzniklé krizové situace, která je dlouhodobě neúnosná.

Hlavní závěry jsou následující:

- obec Radonice se potýká s velkým nárůstem bytové výstavby, z čehož vyplývá postupný nárůst populace obce – **v následujících deseti letech se předpokládá významný nárůst počtu obyvatel**
- k 1. 1. 2016 žilo dle údajů Českého statistického úřadu v obci Radonice 931 trvale žijících obyvatel, **oproti 1. 1. 2006 došlo k velmi podstatnému nárůstu**
- v důsledku především silného především migračního přírůstku se v obci odehrávají pozitivní demografické změny (zvyšuje se podíl předproduktivní složky obyvatelstva – 0-15 let, snižuje se věkový průměr i index stáří, zvyšuje se index vzdělanosti apod.), což má pozitivní vliv na rozvojový potenciál obce. Hodnoty jsou v souladu s průměrnými hodnotami Středočeského kraje, i okresu Praha – východ
- **hlavním faktorem pro migrační přírůstek je především rozsáhlá stavební činnost, čímž dochází ke zvyšování i přirozeného přírůstku**
- v obci Radonice bude v následujících letech dle střední varianty prognózy probíhat poměrně intenzivní výstavba – je plánováno vybudování cca 115 nových domů, s čímž souvisí nárůst obyvatel o cca 380 osob (zde je důležité zmínit, **že zde zvažujeme pouze osoby přihlášené k trvalému pobytu. Hodnoty skutečně žijících obyvatel v obci podle současného trendu mohou být až o 25% vyšší než uvedené hodnoty v jednotlivých variantách prognóz.**
- neustále se zvyšující počet obyvatelstva zvyšuje nároky místních obyvatel na kvalitu a dostupnost občanské vybavenosti, především v oblasti základního školství

Plánovaná výstavba je jediné adekvátní řešení nastalé situace. Jedná se o zásadní a strategický krok, který ovlivní život v obci po dlouhá desetiletí.